

העותר: אלדד יניב

ע"י ב"כ עו"ד יובל יועז ו/או עו"ד דורון ברקת
מרח' הוברמן 10 תל אביב 6407509
טל': 050-7268627 ; פקס: 077-3179159
דוא"ל: yuval@yoaz-bareket.com

- נ ג ד -

המשיבים:

1. היועץ המשפטי לממשלה, אביחי מנדלבליט
2. פרקליט המדינה, שי ניצן
3. פרקליטת מחוז ירושלים (פלילי), נורית ליטמן
4. עו"ד אורי קורב, פרקליט מלווה בפרשת נתניהו
5. ראש אגף החקירות והמודיעין, ניצב מני יצחקי
6. מפקד להב 433, ניצב רוני ריטמן
7. ראש יאח"ה, תת-ניצב כורש ברנור
8. ראש חטיבת המודיעין, תת-ניצב קובי זריהן

ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
רח' צלאח א-דין 29, ירושלים
טל': 02-6466345 ; פקס: 02-6467011

9. ראש ממשלת ישראל, בנימין נתניהו

ע"י ב"כ עו"ד דוד שמרון ממשרד שמרון-מלכו
הגן הטכנולוגי, בניין 1 מנחת, ירושלים
טל': 02-6490649 ; פקס: 02-6490659

עתירה למתן צו על-תנאי ובקשה לדין דחוף

"נקודת אור מסוימת בחושך הגדול היא שאין אדם מעל החוק או מתחתיו ... לנו, החיים בארץ, נותרה התקווה כי כוח ההרתעה ישפיע, וכי הנורמות של מינהל תקין וטוהר המידות לא תהיינה בגדר שאיפה רחוקה אלא מציאות בתוכנו"

(כב' השופט נ' הנדל, ע"פ 8080/12 מדינת ישראל נ' אולמרט (28.9.2016))

בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן צו על-תנאי המופנה כלפי המשיבים והמורה להם להתייצב וליתן טעם, כמפורט להלן:

א. מדוע לא יעשה המשיב 1 שימוש בסמכותו בהתאם לסעיף 17(א) לחוק יסוד: הממשלה, ויורה על פתיחת חקירה פלילית מלאה נגד המשיב 9, בחשד לביצוע עבירות בתחום השחיתות

השלטונית, ובהן לקיחת שוחד, מרמה והפרת אמונים, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, הלבנת הון ועבירות נוספות ככל שעולות מחומר הראיות המצוי בידי המשיבים, הן בפרשת "טובות ההנאה" והן בפרשת "נסיעות נתניהו" – תחת הליך ה"בדיקה המקדימה" המתנהל בעניין זה כעת;

ב. מדוע לא יפעלו המשיבים 8-2 כדי להניח בפני העותר והציבור כולו את עמדתם המקצועית, המבוססת על התשתית הראייתית והעובדתית שנאספה במסגרת הבדיקה המקדימה בעניינו של המשיב 9, בשאלה האם קמה הצדקה ו/או חובה למשיב 1 להורות על פתיחתה של חקירה פלילית מלאה בעניינים אלה.

ג. מדוע לא יבהיר המשיב 1 את עמדתו המשפטית-מקצועית בשאלה האם מהלכי חקירה המתבצעים במסגרתה של בדיקה מקדימה, בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2204, עוצרים את מירוץ ההתיישנות נוכח הוראת סעיף 9(ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, וכיצד עמדה משפטית-מקצועית זו נלקחה בחשבון במסגרת החלטותיו בעניינו של המשיב 9.

ד. מדוע לא יפרסם המשיב 1 לציבור באופן רשמי ומקיף תמונה מלאה של החשדות, הממצאים והראיות בעניינו של המשיב 9, למען יוכל הציבור לכלכל את עמדתו הן ביחס להתנהלותו של המשיב 9 והן ביחס להתנהלותו של המשיב 1 וכלל הגורמים המקצועיים במערכת אכיפת החוק ושלטון החוק.

הקדמה ותמצית העתירה

עקרון השוויון בפני החוק, הוא "מבחן בוזגלו" בלשון העם, הינו מעקרונות היסוד של שיטתנו המשפטית. למותר לציין, כי כמו ביתר תחומי המשפט, גם בתחום חקירתם של חשדות פליליים, המתעוררים מעת לעת בעניינם של נבחרים ושל נושאי משרות בכירות ברשויות השלטון ואף במגזר הפרטי, נושא הציבור את עיניו לעבר המשיב 1, במטרה לבחון האם מתקיים עקרון השוויון לפני החוק. אלה הם למעשה רגעי המבחן הרגישים והאמיתיים ביותר של מערכת אכיפת החוק בבואה ליישם עיקרון מרכזי ומהותי זה.

זה חודשים אחדים מתפרסמות בעיתונות ידיעות על חשודת בעניינו של ראש ממשלת ישראל, הוא המשיב 9. בעטיים של חשדות אלה הורה המשיב 1 על קיומה של **בדיקה מקדימה** נגד המשיב 9, בהתאם להוראותיה של הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2204 מיום 31.12.2015. ככל הידוע לעותר, התשתית הראייתית שנאספה במסגרת בדיקה מקדימה זו, עברה בבירור את אף ה"חשד הסביר" לכך שהמשיב 9 ביצע עבירות פליליות חמורות, ולכן מתחייבת הוראה מאת המשיב 1 למשיבים 8-5 לפתוח בחקירה **פלילית מלאה**, לכל דבר ועניין, נגד המשיב 9.

המשיב 1 מתמהמה, ונמנע מלהעביר את הבדיקה המקדימה לפסים של חקירה פלילית מלאה. העותר מודע לשיקול הדעת הרחב הנתון למשיב 1 בהחלטות בכגון דא, ובהתאמה למתחם ההתערבות הצר שגזר על עצמו בית המשפט הנכבד, בעניינים אלה. ואולם חרף זאת, לבית המשפט מסור תפקיד חיוני במצב שנוצר, ותפקיד זה מתחדד נוכח סירובו של המשיב 1 לקבל את עמדתם של מרבית הגורמים

המקצועיים העוסקים בפרשה, והתעקשותו למנוע אף קיומה של חקירה פלילית כדבעי. זוהי איפוא מהות עתירתו של העותר – לאפשר לבית המשפט הנכבד לקיים ביקורת שיפוטית ובקרה שיפוטית על החלטותיו של המשיב 1 בשאלה נכבדה זו, שעניינה ליבת המאבק למען טוהר המידות ברשויות השלטון, ובמידת הצורך להביאו לכלל ההחלטות הנכונות המתבקשות.

התשתית העובדתית העומדת בבסיס עתירה זו אינה נסמכת על דיווחים עיתונאיים בלבד. לעתירה זו מצורף ראיון שהעניק היועץ המשפטי לממשלה עצמו לכתב העת "עורך הדין" ובו התייחס לבדיקה בעניינו של ראש הממשלה; וכן דיווח על מכתבו של מבקר המדינה ליועץ המשפטי לממשלה, שבו הוא דוחק בו להורות על חקירה פלילית בעניינו של ראש הממשלה. מכתבו של המבקר מלמד גם כי עתירה זו אינה עתירה מוקדמת, שכן גם העותר, כמו מבקר המדינה, רואה את הזמן הדוחק באשר לפעולות החקירה הנדרשות.

בקשה לקיום דיון דחוף

בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע דיון דחוף בעתירה בפני הרכב, וזאת הן נוכח חשיבותה הרבה של הסוגיה, המצויה בימים אלה על שולחנם של המשיבים; הן בשל החשיבות הציבורית שבבירור הנושאים המעסיקים את השיח הציבורי, שמטבע הדברים יש בהם עניין ציבורי מוצדק; והן במטרה לאפשר מתן סעד אפקטיבי במסגרתה, למנוע את סיכול הסעדים המבוקשים, ולהימנע מלהיקלע למצב שבו התמהמהותם של המשיבים מקבלת ההחלטות המתבקשות תביא להתייתרות המשך ההליכים הנדרשים במישור החקירה בעניינו של המשיב 9.

בהקשר זה, יוזכר כי קודמו של המשיב 1 בתפקיד, מר יהודה וינשטיין, הורה ביום 20.9.2014 על סיום הבדיקה המקדימה בעניינו של המשיב 9 בפרשה הידועה בציבור בשם "פרשת ביביטורס", ובין נימוקיו ציין את נושא **חלוף הזמן** והשפעתו על האפשרות למצות את ההליכים המשפטיים בעניינו של המשיב 9. מובן כי אין לאפשר התרחשות קלוקלת נוספת מעין זו, ובפרט כאשר נשוא הבדיקה הוא המכהן בתפקיד ראש ממשלת ישראל. אף מטעם זה מתבקש בית המשפט הנכבד לקיים דיון דחוף בעתירה.

הצדדים לעתירה

1. העותר הוא אזרח ישראל, פעיל פוליטי וחברתי, חבר מפלגת העבודה, שהוצב במקום ה-30 ברשימת "המחנה הציוני" בבחירות לכנסת ה-20.

2. המשיב 1 הוא היועץ המשפטי לממשלה, העומד בראש התביעה הכללית בישראל. מתוקף תפקידו, המשיב 1 הוא הגורם הבכיר ביותר בקרב רשויות החקירה והתביעה, הממונה על קבלת החלטות במסגרת תיקי חקירה נגד נבחר ציבור בכירים.

3. המשיב 2 הוא פרקליט המדינה. המשיבה 3 היא פרקליטת מחוז ירושלים (פלילי). המשיב 4 הוא הפרקליט המלווה במסגרת הבדיקה המקדימה המתקיימת בעניינו של המשיב 9. המשיב 5 הוא ראש אגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל. המשיב 6 הוא ראש יחידת החקירות הארצית במשטרת ישראל, להב 433. המשיב 7 הוא ראש היחידה הארצית לחקירות הונאה, המבצעת הלכה למעשה את פעולות החקירה במסגרת הבדיקה המקדימה בעניינו של המשיב 9. המשיב 8 הוא ראש חטיבת המודיעין באגף החקירות והמודיעין במשטרת ישראל.

4. המשיב 9 הוא ראש ממשלת ישראל ונשוא ה"בדיקה המקדימה" בה עוסקת עתירה זו.

תמצית העובדות

א. הערה מקדימה: על מצע עובדתי ופרסומים עיתונאיים

5. בבואו של העותר לפרט את העובדות הנחוצות לצורך השמעת טיעונו, נתקל העותר בעתירה זו בקושי מובנה, הנעוץ במיעוט המידע שפירסם המשיב 1 באופן רשמי לציבור, בשאלת הבדיקה המתנהלת בעניינו של המשיב 9. למעשה, ככל הידוע לעותר, הוציא המשיב 1, באמצעות דובר משרד המשפטים, הודעה אחת ויחידה לעיתונות, בנושא הבדיקה המקדימה הנוכחית. בהודעה זו, מיום 10.7.2016, שפירסם דובר משרד המשפטים, הודיע המשיב 1 בזו הלשון:

"בעקבות מידע שהתקבל בעניינים הנוגעים בין היתר לראש הממשלה, ושהוצג בפני היועץ המשפטי לממשלה על ידי אגף החקירות והמודיעין של המשטרה, קיים היועץ מספר דיונים בהשתתפות פרקליט המדינה, גורמים בכירים נוספים במשרד המשפטים ואגף החקירות והמודיעין במשטרה. בסיומם החליט היועץ המשפטי לממשלה להורות על קיום בדיקה בנושא. יודגש כי המדובר בבדיקה וכי לא נפתחה חקירה פלילית בעניינו של ראש הממשלה. בימים האחרונים פורסמו בתקשורת ידיעות רבות שאינן מדויקות בלשון המעטה ביחס למידע הנוגע לבדיקה ולפעולות שכביכול בוצעו במסגרתה. מטבע הדברים לא נוכל בשלב זה להתייחס לפרסומים אלה או לפרט בנוגע למהלכי הבדיקה. היועץ המשפטי לממשלה ער לחשיבות בהבאת הדברים לידיעת הציבור. הנושא משקל מעת לעת בכפוף לצורכי הבדיקה. האמור בהודעה זו הובא על ידי היועץ המשפטי לממשלה לידיעת ראש הממשלה מוקדם יותר היום".

6. הודעה זו, שפורסמה כאמור לפני כשלושה חודשים, לא פירטה אימתי הורה המשיב 1 למשטרה על הבדיקה המקדימה, כמה זמן זו מתקיימת, ומה היו ההתפתחויות בבדיקה שהביאו את המשיב 1 לאשר את דבר קיומה של הבדיקה.

7. למותר לציין, כי העותר אינו נלהב מביסוסה של עתירתו זו על פרסומים עיתונאיים, שאין ודאות מלאה באשר למידת מהימנותם, דיוקם ואמיתותם. בהקשר זה, אמר בית משפט נכבד זה את דברו בעבר:

"על דרך ההפלגה נאמר, שכיום נוטל אדם לידו את עיתון הבוקר או עיתון הצהריים, ומבטו מרקד בין הידיעות השונות עד שעינו צדה ידיעה פלונית. ומשמצא מה שמצא קורא הוא אל חבריו: קומו ונעלה ציון – אל בית המשפט העליון. אומר ועושה. עתירה לבית משפט כמו נכתבת היא במהלך הנסיעה, ובעומדו לפני בית המשפט ועתירה פגומה בידו, מבקש אותו מתדיין כי תינתן ארכה בידו לתקון את אשר עוול. מנהג חדש הוא שבא למדינה, ואני לא אסכים לחיות בר" (בג"ץ 2148/94 גלברט ואח' יו"ר ועדת החקירה לבדיקת אירוע הטבח בחברון ואח', פ"ד מח(3) 573, 600 (19.5.1994)).

8. באותה פרשה, שבמסגרתה כתב כב' השופט המנוח מ' חשין את הדברים המובאים לעיל, טרח השופט ופירט גם את עמדתו של בית המשפט הנכבד ביחס למידע המובא בפרסום עיתונאי. ובלשונו הייחודית:

"לא שמעתי עד הנה כי מותר הוא לעותר לסמוך בבית משפט על דברים שנכתבו בעיתון, ולהוסיף ולטעון כי דברי אמת הם אך באשר פורסמו, וגם לא ידעתי על כל חזקה (פרזומפציה), כי כך הוא" (שם, עמ' 596).

9. ואכן, זהו הכלל שטבע בית המשפט הנכבד. ואולם ידענו, כי לכל כלל מצוי היוצא-מן-הכלל, ולגישתו של העותר, הפרשה נשוא ענייננו ראויה להימנות עם אותם היוצאים מהכלל האמור. דהיינו, בית משפט נכבד זה ראה להסתמך, במקרים מסוימים, אף על דברים שפורסמו בפרסומים עיתונאיים, כעילה לברר את העובדות כהווייתן במסגרת ההליכים שהתנהלו בפניו.

10. כדוגמה לאותם מקרים יוצאים מן הכלל, ניתן לציין את הפרשה שבה ראה בית משפט נכבד זה לבקש את התייחסותו של סגן הרמטכ"ל, כתוארו דאז, מר דן חלוץ, לדברים שצוטטו מפיו בראיון עיתונאי בדבר "מכה קלה באווירון", במסגרת עתירה הדנה בסבירות שיקול הדעת במינויו לתפקיד סגן הרמטכ"ל (ראו: בג"ץ 5757/04 יואב הס ו-30 אח' נ' סגן הרמטכ"ל, האלוף דן חלוץ, פ"ד נט(6) 97 (26.1.2005)).

11. כמו כן, דברים שאמר ראש עיריית רמלה, מר יואל לביא, במסגרת ראיון עיתונאי במקומון, הובילו את היועץ המשפטי לממשלה, מר מני מזוז (כב' שופט בית משפט נכבד זה דהיום), להורות על פסילתו של מר לביא לתפקיד מנהל מינהל מקרקעי ישראל, לאחר שזה הומלץ לתפקיד בידי ועדת איתור. בית משפט נכבד זה דחה את עתירתו של מר לביא נגד ביטול מינויו לכהונה הרמה, תוך התבססות על הדברים שנאמרו באותו ראיון עיתונאי (ראו: בג"ץ 4646/08 יואל לביא נ' ראש הממשלה (12.10.2008)).

12. העולה מן האמור, איפוא, הוא שעל-אף הכלל המובהק שלפיו יימנע בדרך כלל בית משפט נכבד זה מלבסס טיעונים בעתירות הבאות לדיון לפניו על פרסומים עיתונאיים, הרי שלעתים אין מנוס מכך. באותם מקרים חריגים, על בית המשפט לאפשר לעותר להתבסס על מצע עובדתי הנסמך על מקורות מגוונים, שלא כולם הם בהכרח פרסומים רשמיים. כך, בפרט, כמו בפרשה

נשוא העתירה דנא, שבה היקפם של הפרסומים הרשמיים נשלט בידי המשיב 1 עצמו. ברצותו, יהיה היקף המידע הרשמי שבידי הציבור (ובידי העותר) רחב, וברצותו – צר.

13. זוהי ההצדקה הן לקיום דיון בעתירה זו בהתבסס על מידע, הנשען בחלקו על פרסומים עיתונאיים – שרובם ככולם לא הוכחו; והן לסעד הרביעי המפורט ברישא לעתירה זו, שעניינו חובתו של המשיב 1 לפרסם לציבור באופן רשמי ומקיף תמונה מלאה של החשדות, הממצאים והראיות בעניינו של המשיב 9, על-פי חובתו שבדין ולמען יוכל הציבור לכלכל את עמדתו הן ביחס להתנהלות המשיב 9 והן ביחס להתנהלותו של המשיב 1 וכלל הגורמים המקצועיים במערכת אכיפת החוק ושלטון החוק, ואופן טיפולם בפרשה זו.

ב. המצע העובדתי הידוע בפרשת טובות ההנאה של המשיב 9

14. כאמור, זה חודשים אחדים מתפרסמים בעיתונות פרטים על אודות חשדות חמורים נגד ראש הממשלה, המשיב 9.

15. נוכח חשדות אלה, הורה כאמור המשיב 1 על בדיקה מקדימה, לכאורה בהתאם לפרוצדורה הקבועה בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2204 מיום 31.12.2015.

16. דברים אלה פורסמו כאמור בהודעה מטעם המשיב 1, שפירסם דובר משרד המשפטים ביום 10.7.2016.

17. ככל הידוע למרשנו, מאז נמסרה הודעה זו, נמנע היועץ המשפטי לממשלה ממסירת מידע רשמי באופן פומבי לציבור, והוא מסתפק בעריכת תדרוכי רקע לעיתונאים, שבהם נמסרים פרטים סלקטיביים על אודות ממצאי הבדיקה, והערכותיו של המשיב 1 בדבר האפשרות שאלו יבשילו לחקירה פלילית. בהיעדר מידע רשמי, איפוא, לא נותר לעותר אלא להסתמך על אותם פרסומים עיתונאיים, לצורך שרטוט תמונת הממצאים שנאספו עד כה בבדיקה, והעמדות של גורמי החקירה והתביעה המעורבים בבדיקה, באשר למשמעותם של ממצאים אלה והצעדים הנוספים הנדרשים.

18. בין הפרסומים העיתונאיים המרכזיים בנושא זה ניתן למנות את הפרסומים הבאים:

- (א) דיווח של גידי וייץ בעיתון הארץ כי מגייס התרומות של ראש הממשלה נתניהו, ארי הרו, חשוד שביצע עסקה פיקטיבית בהיקף של 3 מיליון דולר (8.7.2016);
- (ב) דיווח של איילה חסון בתוכנית "שישי" בערוץ 10 כי בדיקת המשטרה בעניינו של נתניהו עוסקת בחשד להלבנת הון בהיקף גדול, שבה היה מעורב לכאורה ראש הממשלה, כי גם גורם בכיר מתחום המשפט מעורב בפרשה, וכן כי גורמי החקירה בוחנים אם ניתן יהיה לגייס את עזרתו של ראש הסגל לשעבר במשרד ראש הממשלה, ארי הרו (8.7.2016);

- (ג) דיווח של אמנון אברמוביץ בתוכנית "אולפן שישי" בערוץ 2 כי החשד מתמקד בהעברת כספים גדולה לראש הממשלה ו/או לבני משפחתו, ולא בחשד למימון בחירות (8.7.2016);
- (ד) דיווח של יניב קובוביץ בעיתון הארץ כי מקורבת לראש הממשלה נתניהו זומנה להעיד במסגרת הבדיקה נגדו, וכי בכירים נוספים צפויים להיחקר (14.7.2016);
- (ה) דיווח של גידי וייץ בעיתון הארץ כי היועץ המשפטי לממשלה אסר על המשטרה לבדוק פרשה הקשורה לראש הממשלה, חרף העובדה שכמה בכירים במשטרה חשבו שהיא מעוררת חשד למעשי מרמה לכאורה מצד ראש הממשלה. מדובר בפרשה שהתרחשה טרם בחירתו של נתניהו לראשות הממשלה ב-2009, ומתמקדת במימון שקיבל מעמותה בארה"ב בשם ידידי הליכוד בארה"ב, ששילמה את שכרה של יועצת בכירה לנתניהו, במסווה של מתן שירותים לעמותה (7.9.2016);
- (ו) דיווח של גיא פלג בתוכנית "אולפן שישי" בערוץ 2 כי החשד שנבדק הוא שראש הממשלה קיבל שוחד, וכי נבדקת האפשרות לחקור את ראש הממשלה באזהרה (9.9.2016);
- (ז) דיווח של גידי וייץ בעיתון הארץ כי קיימת הקלטה המלמדת שהיועצת לשעבר של נתניהו היא אודליה כרמון, שקיבלה את שכרה מהעמותה האמריקאית "ידידי הליכוד בארה"ב", וכי בשלב מסוים אולצה כרמון להחזיר לעמותה חלק מהכסף שקיבלה, ונתניהו שילם לה מחשבונות הפרטי ע"ח הכסף שהחזירה לעמותה (16.9.2016);
- (ח) דיווח של בן כספית בעיתון מעריב, כי רוב המידע הראשוני שהגיע למשטרה נמצא מהימן ומבוסס, כי חלק ניכר מהעדים אישרו את החשדות, וכי לדברי חלק מגורמי אכיפת החוק, סגירת התיק בלא חקירתו באזהרה של נתניהו תהיה פשע (16.9.2016);
- (ט) דיווח של ברוך קרא בערוץ 10, ההחלטה המסתמנת בקרב גורמי אכיפת החוק, לאחר דיונים רבים אצל היועץ המשפטי לממשלה, היא שרוב תיקי נתניהו ייסגרו עד לסוף חודש אוקטובר, ועם זאת יש תיק אחד שיש בו עדיין פוטנציאל פלילי, שאינו חלק מהפרשות שפורסמו עד כה (21.9.2016).

■ פרסומים עיתונאיים אלה מצורפים לעתירה זו ומסומנים "ע/1" – "ע/9"

19. עיינו הרואות, המידע הרשמי המצוי בידי הציבור בנוגע לפרשה החדשה שבה נחשד המשיב 9 הוא מועט. ואולם גם מהמעט הידוע, ניתן לומר כי יש חשש שמדובר בחשדות חמורים, שמטבע הדברים חייבים להיחקר עד תומם, במטרה לוודא שרשויות אכיפת החוק יגיעו לחקר האמת, ויאששו או יפריכו את החשדות הללו, מהר ככל שניתן.

ג. המצע העובדתי הידוע בפרשת נסיעות ראש הממשלה – ההיבט הפלילי

20. לצד הפרשה האמורה לעיל, שתכונה להלן "פרשת טובות ההנאה", פורסמו ידיעות על אודות גרירת הרגליים מצד המשיב 1 בפרשה אחרת (שאפשר ויש לה קשרים ראייתיים או עובדתיים לפרשת טובות ההנאה), היא פרשת נסיעות ראש הממשלה, הידועה בציבור בין היתר בכינוי "פרשת ביביטורס". בהקשר זה יצוין כי ביום 4.9.2014 הורה המשיב 1 (שהיה אז מר יהודה

וינשטיין) על סגירת תיק בדיקה מקדימה נגד המשיב 9, לאחר יותר משלוש שנים שבהן נוהלה בדיקה מקדימה (ראו: בג"ץ 8192/14 מיקי רוזנטל נ' היועץ המשפטי לממשלה (10.1.2016)).

21. לא נלאה את בית המשפט הנכבד בנפתולי התגלגלותה של אותה פרשה. די אם נציין כי במשך תקופה ארוכה נמנע מבקר המדינה מלפרסם את דו"ח הביקורת שלו על נסיעותיו לחו"ל של המשיב 9, כביכול בשל מהלכי הבדיקה המקדימה שהתנהלה אותה עת בניצוחו של המשיב 1 (שהיה אז כאמור מר וינשטיין). בסופו של דבר פורסם דו"ח מבקר המדינה בעניין זה זמן רב לאחר שהסתיימה אותה בדיקה מקדימה בספטמבר 2014, במסגרת הדו"ח השנתי 66ג, שפורסם במאי 2016 (עמ' 402-375).

22. לאחר המועד שבו החליט המשיב 1 לסגור את תיק הבדיקה המקדימה בעניין נסיעות המשיב 9, העביר משרד מבקר המדינה בחודשים מאי 2015 ודצמבר 2015, בהתאם לסעיף 14(ג) לחוק מבקר המדינה, חומרים נוספים אל המשיב 1. במכתב ששיגר המשיב 1 לח"כ יואל חסון ביום 26.5.2016, נמסר כי החומרים שהעביר מבקר המדינה נמצאים ב"בחינה" – דהיינו, שנכון לאותו מועד חומרים אלה לא הובילו לפתיחה בחקירה פלילית, ואף לא לפתיחה בבדיקה מקדימה :

"בעקבות פניותיו של מבקר המדינה בחודשים מאי 2015 ודצמבר 2015, נמצאים כיום חומרים בבחינה, ועל כן לא ניתן לפרט בשלב זה בדבר טיב החומר ומשמעותו המשפטית. כפי שהבהרתי בדברים שנשאתי לפני מספר ימים, הדברים יאמרו בקול חד וברור לאחר שנסיים לבחון את העניין באופן מקצועי. מערכת אכיפת החוק תפעל ללא עיכוב, באופן ישר וענייני. לא נפחית מהסטנדרט המקצועי שמנחה אותנו".

■ **מכתבו של המשיב 1 לח"כ יואל חסון מיום 26.5.2016 מצורף ומסומן "ע/10"**

23. ביום 7.10.2016, ערב הגשתה של עתירה זו לבית המשפט הנכבד, פורסמה בעיתונות ידיעה על אודות מכתב שנשלח בשבועות האחרונים על ידי מבקר המדינה אל המשיב 1, ובו הוא קורא למשיב 1 למצות את הליכי הבדיקה והחקירה בעניין זה, על יסוד החומרים שהמבקר העביר עוד במאי ודצמבר 2016, וזאת בטרם תחול התיישנות על הנושאים האמורים. בכתבה שפירסם העיתונאי גידי וייץ בעיתון "הארץ" ביום 7.10.2016 נאמר בין היתר כי המבקר החליט לשגר את מכתבו לאחר שהגיע אליו מידע שלפיו המשיב 1 החליט שלא לבדוק כמה פרשות הקשורות למימון נסיעותיו של המשיב 9 לחו"ל בתקופה שבה שימש יו"ר האופוזיציה.

■ **כתבתו של גידי וייץ מעיתון "הארץ" מיום 7.10.2016 מצורפת ומסומנת "ע/11"**

24. עוד באותו ערב, הוסיפה העיתונאית דנה ויס פרטים נוספים באשר לנסיבות כתיבתו של מכתב זה, במסגרת התוכנית "אולפן שישי" בערוץ 2. לדבריה של ויס, גורמים שונים בצוות החקירה, בפרקליטות ובלשכת המשיב 1 – ואפשר שמדובר אף במשיבים 8-2 או במי מהם עצמם – פנו למבקר המדינה והביעו את חששם כי ידו המכוונת של המשיב 1 מביאה לגרירת רגליים מכוונת

בחקירה, וכן התעלמות מחלק מהחומרים המונחים בפניהם. להלן תמליל דבריה של העיתונאית דנה ויס באותו משדר:

"באשר למכתב שנחשף הבוקר בעיתון הארץ על ידי גידי וייץ, התגובה הרשמית של משרד מבקר המדינה: לא מאשרים ולא מכחישים. בוא נדבר על המכתב הזה, כי הוא אכן נשלח. מה שעומד מאחוריו הן פניות של גורמים בצוות החקירה ובפרקליטות ואצל היועמ"ש אל משרד מבקר המדינה, אומרים אנחנו מרגישים שיש גרירת רגליים בחקירה, ובוא נזכור שהחשדות האלה שהמבקר העביר שוכבים עוד בלשכת היועץ המשפטי הקודם, אז זה חיכה שנה וחצי ... ומדובר אז בהחלטה של מבקר המדינה שיש חשד סביר לעבירה פלילית של מתנות וכרטיסי טיסה והסטת נקודות ובזמן שחלף לא נעשות פעולות חקירה, ויותר מזה – אותם גורמים שפנו למבקר המדינה אומרים שהם מרגישים שההכוונה של היועמ"ש צפופה מדי. למה הכוונה? נניח שיש כמה וכמה מקרים ובוחרים רק 4-5 מקרים, כאילו זה עניין סטטיסטי. עכשיו, כשבוחרים את המקרים האלה ולא בוחרים את המקרים האלה, יש לזה השלכה וצריך לזכור שהזמן מתקתק, אנחנו מדברים על עבירות מלפני 9-10 שנים, ההתיישנות תיכף מעבר לפינה. מה שחשוב שמבקר המדינה במכתב הזה אומר, אני בטוח שאתה תעשה מה שצריך. אני חושבת שיש תמימות דעים שמנדלבלט הוא אדם ישר ושהוא משפטן מצוין, ושקשה לו לקבל את ההחלטה אבל יש פעולות חקירה שנדרשות, יש הרבה "רייצ'ל רז-ריסבי" כמו שהיה אצל אהוד אולמרט, אנשים שנגעו במנגנון, שהזמינו את הכרטיסים, והם לא נחקרים, לא מתבצעות פעולות שבלעדיהן אי אפשר לבדוק את החשדות ואי אפשר לעשות את זה ברמה של בדיקה. כך שנדמה לי שאנחנו מקבלים כאן איתות מאוד משמעותי שחייבים לקבל החלטה לעבור לחקירה, לכל הפחות כדי לנקות את כל החשדות".

■ הקלטת התוכנית "אולפן שישי" בערוץ 2 מיום 7.10.2016 מופיעה בלינק

http://reshet.tv/News_n/heb/news/programs/FridayNewscast/articlene

[ws,221609](#) / דבריה של העיתונאית דנה ויס מופיעים החל מתזמון 30:00 דק'.

ד. התייחסויות פומביות של המשיב 1 לבדיקה בעניינו של המשיב 9

25. אף שעד עתה טרח המשיב 1 ופירסם הודעה רשמית אחת בלבד, באמצעות דובר משרד המשפטים, בנושא הבדיקה המתקיימת בעניינו של המשיב 9, בכמה הזדמנויות בחודשים האחרונים התבטא המשיב 1 באופן פומבי בהקשר זה, באופן ישיר או עקיף. לצורך הנחת תמונה עובדתית מלאה בפני בית המשפט הנכבד, נביא להלן תמצית מאותן התבטאויות.

26. ביום 18.7.2016 התארח המשיב 1 בדיון שקיימה ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת. במהלך הדיון התייחס המשיב 1 גם לבדיקה המקדימה שעליה הורה בעניינו של המשיב 9. וכך אמר המשיב 1:

"אם עולה חשד סביר לביצוע עבירה, זה מחייב אותי לעבור לחקירה. זאת אומרת, אם יש חשד סביר כלפי פלוני או אלמוני, התוצאה תהיה חקירה. לא בדיקה, אלא חקירה. לא משנה במי מדובר".

...
"יש מצב שהוא יותר מורכב, שמהמידע אני עוד לא רואה את החשד הסביר לביצוע עבירה, אבל אני לא יכול לעזוב את זה, וכדי לברר את הדבר הזה אני חייב לעשות פעולות אקטיביות, שהן כבר של הגוף החוקר ... הברור הזה הוא במסגרת מה שנקרא 'בדיקה'".

...
"אם יהיה מצב שנגד מישהו שהוא מאוד בכיר, בין אם זה ראש ממשלה, בין אם זה שר, היה חשד סביר לביצוע עבירה, אז הייתה חקירה, לא היה מקום לשלב ביניים".

"השלב השני הוא יותר מורכב, וזה שיקול משני, אבל הוא קיים – נניח שמדובר עוד פעם בראש ממשלה או שר, אני לא רוצה לתת דוגמאות אבל כולם מבינים, יש חשיבות במי מדובר, וזה יכול לשחק לשני הכיוונים. אם זה היה אדם מן השורה, וזה היה רק מידע שלא בשל כדי להצדיק חקירה, רוב הסיכויים שהוא גם לא היה נבדק. לא היו מגיעים לבדיקה ... אבל אי אפשר להתעלם מחשדות שיש כלפי מישהו שמחזיק במשרה משמעותית מאוד. זה חלק מאמון הציבור שבאמת יהיה שם ניקיון מלא. זה בצד אחד. בצד השני, גם צריכים להיות מאוד זהירים, מפני שיש השלכות לפתיחה בחקירה נגד נושא משרה בכירה מאוד, בין אם זה שר, בין אם זה ראש ממשלה, יש לזה משמעות כבדת משקל מאוד, וצריכים להיות זהירים מאוד-מאוד בדבר הזה".

...
"התנאי לחקירה הוא חשד סביר, אם אין לי חשד סביר אני לא יכול לחקור. ואני מאוד מקפיד שיהיה חשד סביר, כי יש משמעות לחקירה. חקירה לשר או לראש ממשלה זה לא דבר קל בעיני, זה דבר קשה מאוד בעיני, אבל אם צריך עושים את זה, אין לי בעיה, אני רק אומר: בואו נראה שיש חשד סביר".

...
"מטבע הדברים, ולא יעזור, לגבי הבדיקה בעניין ראש הממשלה, יש מה שאני מוציא, אני יודע שזה מצומצם בגלל שזה במידה. כל הזמן יש התלבטות. אני חושב שיש זכות לציבור לדעת, והיא חשובה מאוד, אבל גם יש חובה לבדוק, וכשצריך לחקור כמו שצריך – נגיע תיכף גם לגבי מסמך יצחקי – כל דבר שייכנס לעולם התוכן של הדברים האלה יעשה נזק, אז אני לא מתכוון לעשות נזק, ולכן אני לא מתכוון להגיד ... כשאני אחליט שאין נזק, הדברים יצאו לידיעת הציבור. ברור שהציבור זכאי וחשוב שהוא ידע, אבל צריך לאזן בין שני דברים, זכות הציבור לדעת מצד אחד, מצד שני לא לעשות נזק, וזה יעשה נזק". (ההדגשות אינן במקור)

■ **עמודים רלוונטיים מתוך פרוטוקול הדיון בוועדת החוקה חוק ומשפט מיום 18.7.2016 מצורפים ומסומנים "ע/12"**

27. ביום 30.8.2016 נשא המשיב 1 דברים במסגרת "וועידת המשפט" שהתקיימה בתל אביב. המשיב 1, שקרא את דבריו מן הכתב, אמר בין היתר:

"קיום שלטון החוק צריך לא רק להיעשות, אלא גם להראות. בהקשר זה, כפי שכבר ציינתי בעבר, אני ער לחשיבות בהבאת מידע לציבור אודות פעולות הנערכות בתחום אכיפת החוק. זאת, בייחוד בנוגע לבדיקות ולחקירות הנוגעות למשרתי ציבור – שביחס אליהן, חשוב לציין, אני רואה חשיבות רבה בכך שייערכו במהירות, כפי שהדבר קורה בימים אלה ממש. והכול, כמובן מבלי להתפשר על מקצועיות הליכי החקירה והבדיקה ועל מיצוי הפעולות הנדרשות על מנת להגיע לחקר האמת".

...

"אך יש לזכור כי גם כי בתחום עדין ורגיש זה של אכיפת החוק ובירור האמת, עלינו לערוך איזון תמידי בין הרצון לשקף לציבור את מצב הדברים המתגלה מן הבדיקות והחקירות המתנהלות – ככל הניתן בזמן אמת, לבין אינטרסים ייחודיים לתחום זה הנובעים משיקולי הבדיקה והחקירה ומטובתה. אני ער לציפייה לקבלת מידע ביחס לבדיקות ולחקירות המתנהלות. וברגע שהדבר יתאפשר – הדברים יובאו לידיעת הציבור ללא דיחוי".

■ הודעה לעיתונות של משרד המשפטים מיום 30.8.2016 הכוללת את דבריו של המשיב
1 מצורפת ומסומנת "ע/13"

28. ביום 29.9.2016 פורסם בכתב העת "עורך הדין", היוצא לאור מטעם לשכת עורכי הדין בישראל, ראיון שערכה דוברת הלשכה, הגב' נעמה כהן-פרידמן, עם המשיב 1. במסגרת ראיון זה התייחס המשיב 1 בהרחבה לבדיקה המתקיימת בעניינו של המשיב 9 וכן למערכת היחסים בעבר ובהווה בינו לבין המשיב 9 :

"כשימשיתי מזכיר הממשלה מילאתי תפקיד כמשרה מקצועית ולא כמשרת אמון פוליטית. לא היה לי כל קשר חברי, משפחתי או פוליטי עם ראש הממשלה. מעולם לא הייתי בבית שלו, למשל, בקיסריה. לא שזה מכריע בהכרח, אבל זו דוגמה".

...

"יש שרים שכרגע מתנהלת בעניינם חקירה פלילית, שאני מודע לה והם מודעים לה, ויש את ראש הממשלה שיש בעניינו בדיקה, ואנחנו יודעים להפריד את זה".

...

"חשוב גם להזכיר בעניין הזה שאמנם ההחלטה הסופית היא באמת שלי ובאחריותי, אבל היא לא מתקבלת לבד ואני לא שולף החלטות מהשרוול, אלא מתייעץ עם גורמים רבים בדרך, ובכלל זה כמובן עם גורמי החקירה והפרקליטות, על בסיס דיונים מקצועיים משותפים".

...

"מטבע הדברים איני יכול להיכנס לפרטים מתוך הבדיקה, אבל אני כן יכול לומר שהבדיקה עדיין נמשכת. יש עדיין פעולות שצריכות להיעשות על ידי המשטרה, בהתאם לאישורים שנתתי. אי לכך, החומר הסופי בתיק כרגע עוד לא הועבר אליי, ולא ממתין על שולחני להכרעה".

"אני מזכיר שרק לפני כחודשיים, ב-10 ביולי, הודענו שהתחילה בדיקה גלויה. ישנן פעולות רבות שכבר נעשו מאז, וישנן כאלו שצריכות להיעשות. מה שמוביל את הבדיקה הזאת הם שיקולים מקצועיים, אך ורק מקצועיים".

...

"אני גם מבין את הצורך לעדכן את הציבור בתוצאות הבדיקה. זה ברור לי וזה מחויב המציאות, אבל זה לא ייעשה במקום שבו אני חושב שזה עלול לשבש את הבדיקה ולפגוע בה".

...
"ולמה ההליך המדובר אינו חקירה? כיוון שחקירה צריכה להיעשות במקום שבו יש חשד סביר לביצוע עבירה, ובעניין זה אם היה חשד סביר לביצוע עבירה מצידו של ראש הממשלה הייתה נפתחת חקירה. בנקודת הזמן הנוכחית זה לא המצב ... מה שכן אוכל להגיד הוא שאם לא עברתי לחקירה ולא הודעתי שיש חקירה פלילית בעניינו של ראש הממשלה, סימן שלא עברנו את השלב הזה שבו התגבש חשד סביר. אם יש חשד סביר זה הופך לחקירה פלילית, ולא מעניין אותי במי מדובר".

■ **צילום הראיון עם המשיב 1 בביטאון "עורך הדין" מצורף ומסומן "ע/14"**

ה. מיצוי הליכים של העותר מול המשיבים

29. מפרסומים שונים בתקשורת וברשתות חברתיות, למד העותר כי המשיב 1 קיבל כמה וכמה פניות באשר לבדיקה המתנהלת בעניינו של המשיב 9, והצורך להעבירה לפסים של חקירה פלילית מלאה.

30. ביום 25.9.2016 פנה העותר במכתב מטעמו למשיבים 1-8 לעתירה זו, בדרישה להורות על חקירה פלילית נגד המשיב 9, וכן בבקשות נוספות התואמות את הסעדים הנוספים המבוקשים ברישא לעתירה זו. במכתבו ביקש העותר מהמשיבים, ובראשם המשיב 1, להשיב למכתב בתוך שבוע ימים, עד ליום 2.10.2016.

■ **מכתב העותר למשיבים 1-8 מיום 25.9.2016 מצורף ומסומן "ע/15"**

31. למרבה הצער, לא התקבלה כל תגובה מהמשיבים למכתבו זה של העותר. לא לטוב ולא לרע. לא כי הדרישות התקבלו, לא כי הדרישות נדחו ולא כי הנושא בטיפול.

32. בנסיבות אלה, ולאחר שחלף המועד שבו ביקש העותר מהמשיבים להשיב למכתבו, לא נותר לעותר אלא לבקש סעד, כעותר ציבורי, מבית משפט נכבד זה.

הטיעון המשפטי

א. עקרון השוויון ושלטון החוק

33. השוויון בפני החוק הוא אבן-ראשה של שיטת המשפט הישראלית, "נשמת אפו של המשטר החוקתי שלנו כולו" (דברי כב' השופט מ' לנדוי בבג"ץ 98/69 ברגמן נ' שר האוצר, פ"ד כג(1) 693 (1969)). ערך השוויון קשור בטבורו לערכים יסודיים נוספים, ובהם צדק והגינות. "הצורך להבטיח שוויון הוא טבעי לאדם. הוא מבוסס על שיקולים של צדק והגינות. המבקש הכרה

בזכותו, צריך להכיר בזכותו של הזולת לבקש הכרה דומה. הצורך לקיים שוויון הוא חיוני לחברה ולהסכמה חברתית שעליה היא בנויה" (דברי כב' השופט (כתארו אז) א' ברק בבג"ץ 953/87 פורז נ' להט, פ"ד מב(2) 309 (1988)).

34. השוויון הוא גם יסוד-היסודות בשמירה על שלטון החוק, ומשכך גם בעבודתם של הגופים האמונים על אכיפתו. כפי שציינה כב' השופטת ט' שטרסברג-כהן בבג"ץ 3993/01 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח' (29.1.2002):

"היועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה הם גופים מקצועיים המופקדים על שמירת שלטון החוק. הם גופים עצמאיים ועליהם לפעול ללא פניות, ללא משוא פנים וללא איפה ואיפה ועל פי הכלל של שוויון הכלכל של בפני החוק. ההחלטה כיצד לנהוג בתלונה המוגשת לפרקליטות בחשד לביצוע עבירה פלילית, כמו החלטות רבות אחרות, צריכה להתקבל לא על פי מיהות הנילון אלא על פי מהות העניין ונסיבותיו". (ההדגשות שלנו – י"י וד"ב)

35. ואכן, "תנאי חיוני לשלטון החוק הוא אכיפה שוויונית, שאינה מפלה איש ואינה מעדיפה איש" (דברי כב' הנשיא א' ברק בע"פ 8164/02 פלוניס נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 577 (2003)).

36. שלטון החוק פירושו גם השלטת החוק, באורח שוויוני, הן על אזרחים מן השורה והן על אנשי רשויות השלטון החוק. זהו שלטון החוק בשלטון. פירושו של דבר הוא שעל הרשות לשקול שיקוליה באורח שוויוני, למשל בשאלה האם לפתוח בחקירה בעניינו של פלוני, אף אם מדובר בנושא משרה בכירה בשירות הציבורי או בנבחר ציבור.

37. בענייננו, על המשיבים 1-2 מוטלת חובה, בהתאם לעקרון השוויון **ובהתעלם מזהותו של הנחקר או החשוד**, לבחון את שאלת החשדות המתעוררים ביחס למשיב 4 באותו אופן שבו היו בוחנים שאלה זו ביחס לכל אזרח מן היישוב. והדברים הם בבחינת פשיטא.

38. בהקשר זה נשוב ונזכיר את דבריו של כב' השופט א' מצא בבג"ץ 5675/04 התנועה למען איכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה, מני מזוז (2004), ולפיהם: "אין צריך לומר, כי ראש ממשלה המבצע עבירה צריך ליתן את הדין על עבירתו; ודינו לעניין זה אינו יכול להיות שונה מדינו של "אחד האזרחים". בשאלה אם יש ראיות מספיקות להעמדתו לדין יש להחליט, כמו ביחס לכל אזרח, על-פי מבחן האפשרות הסבירה להרשעה".

39. נוכח דברים אלה, והצורך להקפיד על אכיפת חוק שוויונית הן כשמדובר באזרחים מן השורה הן כשמדובר בשועי ארץ, נפנה לדון בפרקטיקה העוסקת ב"בדיקה מקדימה" ביחס לנושאי משרה ברשויות הציבור.

ב. מחויבותו המוצהרת של המשיב 1 להחלת עקרון השוויון על נושא חקירתו של המשיב 9

40. סעיף 17(א) לחוק יסוד: הממשלה, קובע כי "לא תיפתח חקירה פלילית נגד ראש הממשלה, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה".

41. בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2200 בנושא "חקירת אישי ציבור", הסיבה לכך נובעת מתוך "הכרה ברגישות חקירתם של אישי ציבור, והשלכת חקירתם על מערכת השלטון עצמה, מעבר להשלכה על איש הציבור עצמו. אישור היועץ המשפטי לממשלה וראש אגף החקירות מהווים שלב של בדיקה מקדמית של התלונה, לשם בחינה האם אכן ראוי לפתוח בהליכי חקירה".

■ הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2200 בנושא "חקירת אישי ציבור" מצורפת ומסומנת "ע/16"

42. המשיב 1 מכהן בתפקידו הרם מיום 1.2.2016.

43. מאז תחילת כהונתו – ולפי פרסומים בעיתונות, אף עוד קודם לכן, בהופעתו בפני ועדת האיתור לתפקיד היועץ המשפטי לממשלה – הביע המשיב 1 את מחויבותו לעקרון השוויון בפני החוק, ולהחלתו אף בנוגע להחלטות שיתקבלו, ככל שיידרש, בשאלות של חשדות פליליים בעניינו של המשיב 9.

44. העותר יטען כי מחויבות נטענת זו של המשיב 1 לעקרון השוויון, אינה עולה בקנה אחד עם האופן שבו מיישם, לפי שעה, המשיב 1 את הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2204 בנושא "בדיקה מקדימה", לעניין החשדות שהתעוררו ביחס למשיב 9, ראש ממשלת ישראל.

45. כאמור בפרק העובדתי לעיל, בעניינו של המשיב 9 הורה המשיב 1 על קיומה של "בדיקה מקדימה", וזאת – ככל הנראה – בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2204. הנחיה זו גובשה על-ידי הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים בהתאם למצוותו של בית משפט נכבד זה במסגרת בג"ץ 8192/14 רוזנטל נ' היועץ המשפטי לממשלה (10.1.2016), ופורסמה בקובץ הנחיות היועץ המשפטי לממשלה ביום 31.12.2015. להשלמת התמונה יצוין כי העותר ער לכך שנוסח ההנחיה נתקף בעתירה התלויה ועומדת בפני בית משפט נכבד זה (בג"ץ 5023/16 רוזנטל נ' היועץ המשפטי לממשלה, דיון בעתירה נקבע ליום 21.12.2016).

46. מבלי לחוות דעה על מידת ההיגיון והתקינות הגלומים בהנחיית היועץ האמורה – עניין הנתקף כאמור במסגרת עתירה אחרת – יטען העותר כי המשיב 1 אינו פועל בהתאם להנחיה, לא כלשונה ולא כרוחה, ואינו מחיל למעשה את עקרון השוויון בפני החוק ביחס לחשדות הפליליים בעניינו של המשיב 9.

47. בראש ובראשונה, ייטען כי הממצאים שנאספו עד עתה במסגרת הבדיקה המקדימה, ואף אותו חלק מהממצאים שדבר קיומם נודע לציבור בפרסומים תקשורתיים – מקימים באופן ברור חשד סביר נגד המשיב 9, ומחייבים פתיחת חקירה פלילית נגדו.

48. נזכור כי החובה לפתוח בחקירה פלילית במקרה של חשד סביר לביצוע עבירה, עולה לא רק מהנחיית היועץ המשפטי האמורה, אלא גם מלשון החוק עצמה. כך מורה אותנו סעיף 59 לחוק **סדר הדין הפלילי** [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: חסד"פ):

"נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שאין בדבר ענין לציבור או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה". (ההדגשות שלנו – י"י וד"ב)

49. המשיב 1 הצהיר כמה וכמה פעמים, כפי שפורט לעיל בפרק העובדתי, כי הוא מחויב לעיקרון העולה מהנחיית היועץ האמורה, שלפיה קיומו של חשד סביר נגד המשיב 9 מחייב מעבר מידי מפסים של בדיקה מקדימה לאלה של חקירה פלילית. ואולם על-אף הצהרות אלה, המשיב 1 אינו פועל בהתאם לכך, ואינו מודיע על קיומה של חקירה פלילית נגד המשיב 9.

50. סעיף 59 הנ"ל עמד במוקד השאלה, שנדונה בעבר בפסיקה ובקרב מלומדים, האם בכל מקרה של תלונה הכוללת חשדות פליליים חייבת המדינה לפתוח בחקירה, או שמא נתון לה שיקול דעת האם להפעיל את סמכותה לפתוח בחקירה פלילית, או לבחור בחלופות אחרות. בעבר קבע בית משפט נכבד זה כי הדין איננו מותיר שיקול דעת למשטרה בדבר עצם הטיפול בתלונה, והיא איננה רשאית להתעלם ממנה. לדברי כב' השופטת ד' דורנר בע"א 1678/01 **מדינת ישראל נ' וייס** (2004), **"אמנם, למשטרה נתון שיקול דעת רחב בדבר אופן הטיפול; בידי המשטרה המומחיות הנדרשת להחליט על קו הפעולה המתאים, אלא שאין הדין מותיר למשטרה שיקול דעת בדבר עצם הטיפול בתלונה. המשטרה איננה רשאית להתעלם כליל מתלונה"**.

51. המלומד יעקב קדמי הביע בספרו "על סדר הדין בפלילים" (כרך א', חלק ב' (2009) 765-762) עמדה מובהקת עוד יותר, ולפיה: **"המשטרה חייבת למלא את חובתה לחקור ... משהוגשה תלונה למשטרה חייבת המשטרה לפתוח בחקירה (בכפוף לסייגים שבסעיף 59 סייפא)".** ומוסיפה פרופ' רות גביזון: **"ההחלטה לחקור הינה מקדמית, לכן חשוב שלא לרוקן מתוכן את שאלת ההעמדה לדין על ידי אי-איסוף ראיות"** (רות גביזון, שיקול דעת מינהלי באכיפת החוק (1991), 101).

52. כך, העלה המלומד פרופ' גבריאל הלוי עמדה ולפיה המחוקק שלל הלכה למעשה את שיקול הדעת מהמשטרה בנקודת הזמן הספציפית שבה מובאים לידיעתה תלונה או מידע בדבר חשד לעבירה פלילית שביצע פלוני:

"עם קבלת המידע במשטרה, בין בדרך של תלונה ובין בכל דרך אחרת, על המשטרה לפתוח בחקירה. ציווי המחוקק במקרה זה הינו ציווי קטגורי"
(גבריאלי הלוי, תורת הדיון הפלילי, כרך א' (2011) 452) (ההדגשות שלנו – "י
וד"ב)

53. בשאלה מהו היקף התשתית העובדתית הנדרשת כדי להורות על פתיחתה של חקירה פלילית, הביעו את עמדתם המלומדים ד"ר מאיר גלבווע ועו"ד אראל גלבווע, כי רמת החשדות הנדרשת כדי לחייב חקירה פלילית היא נמוכה מרמת החשד הסביר:

"די ברמה הבסיסית ביותר כדי להקים 'ידיעה' של המשטרה על ביצוע עבירה, במונח סעיף 59 לחסד"פ, באופן המחייב פתיחה בחקירה (...) רמת החשד והראיות הנדרשים להצדקת פתיחה בחקירה צריכים להיות נמוכים מהחשד הסביר. די בחשד או חשש בלבד כי בוצעה עבירה פלילית כדי להצדיק פתיחה בחקירה ואף לחייב פתיחה בחקירה" (ד"ר מאיר גלבווע ועו"ד אראל גלבווע, "ואת פתח לו – על החובה לפתוח בחקירה", הסניגור 188 (נובמבר 2012) עמ' 4-6).

54. אין בדברים האמורים לעיל כדי לשלול את עצם הלגיטימיות של הפרקטיקה הקבועה בהנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2204, בדבר בדיקה מקדימה. כאמור לעיל, העותר אינו משיג על עצם העובדה שבמקרים מסוימים בוחרים המשיבים לפתוח בבדיקה מקדימה נגד אדם, ולא בחקירה פלילית.

55. ואולם, כל ניסיון להגדיר "חומה ראייתית" בלתי סבירה שאותה יש לצלוח **עוד בטרם קיומה של חקירה פלילית**, שהיא מטבע הדברים דרך המלך לאיסופן של ראיות מלכתחילה, מהווה ניסיון בלתי ראוי המסכל את מיצוי הדיון וחותר תחת עקרון השוויון בפני החוק ויש בה גם כדי לחתור תחת עצם מהותה ותכליתה של החקירה הפלילית הצומחת ומלבלבת לעתים מתוך מי אפסיים ראייתיים ככל שהיא מוסיפה להתנהל. נזכור כי עצם מהותה של חקירה היא לגלות ולעבות את מארג הראיות, החשדות והממצאים ולהניח באמצעות כל אלה תשתית ראייתית ומשפטית מספקת להגשת כתב אישום.

ג. על החריג ועל הכלל בבירור חשדות פליליים נגד המשיב 9

56. מושכלות ראשוניים הן, כי דרך המלך לבירור חשדות פליליים נגד אדם, היא בדרך של פתיחת חקירה פלילית, בהתאם לסעיף 59 לחסד"פ. בדיקה מקדימה לעולם תהיה חריג לכלל, ולא הכלל עצמו. כלל זה עולה אף מלשונו של סעיף 6 להנחיית היועץ המשפטי 4.2204:

"פתיחה בהליך של בדיקה מקדימה תיעשה במקרים חריגים, וזאת כאשר מתקיים אחד השיקולים המפורטים בחלק ב' להנחיה זו".

57. בחלק ב' להנחיית היועץ האמורה, שאליה מפנה הוראת סעיף 6 להנחיה, מפורטים שני שיקולים מרכזיים שלפיהם ייקבע אם לנקוט הליך של בדיקה מקדימה או של חקירה פלילית: **האחד**,

הוא עוצמת התשתית הראייתית ההתחלתית ביחס לחשד נושא המקרה, אל מול החשיבות הציבורית במיצוי הבירור העובדתי; והשנן, הוא ההשלכות הציבוריות-תפקודיות הכרוכות בהחלטה על פתיחה בחקירה.

58. פשיטא, כי לא ניתן לפרש את ההנחיה האמורה כחלה באופן בלעדי על נושא-משרה מסוים, או על קבוצה מצומצמת של נושאי-משרה מסוימים, כך שהתוצאה תהיה שבכל מקרה ומקרה שבו מתעורר חשד נגד אותו נושא-משרה – תהיה התוצאה פתיחה בבדיקה מקדימה, ולא בחקירה פלילית. הוראה כזו – למשל, שבכל פעם שמתעורר חשד נגד ראש ממשלת ישראל, תיפתח בעניינו בדיקה מקדימה ולא חקירה פלילית – תהא הוראה בלתי-חוקית ובלתי חוקתית, אף אם תעוגן בהסדר נורמטיבי גבוה יותר מאשר הנחיית היועץ המשפטי לממשלה.

59. מטעם זה אף נזהרו מנסחי הנחיית היועץ האמורה מלנסח את ההנחיה כך שתיראה כחלה רק על נבחרי ציבור בכירים ברשויות השלטון, או שתיראה כחלה בכל מקרה שבו מתעורר חשד כלפי נבחרי ציבור בכירים ברשויות השלטון.

60. מהאמור לעיל עולה, כי הכלל שהנחיית היועץ האמורה ביקשה להסדיר – איננו הכלל שלפיו בכל מקרה שבו יתעוררו חשדות פליליים בעניינו של ראש ממשלת ישראל, יוביל הדבר לפתיחת בדיקה מקדימה, ולא לחקירה פלילית.

61. מסקנה זו נובעת בנקל מתוך ההוראה שלפיה בכל מקרה שבו יתגבש חשד סביר, יחייב הדבר בכל מקרה פתיחת חקירה פלילית או מעבר מבדיקה מקדימה לחקירה פלילית. העותר יטען כי מסקנה זו נובעת גם מתוך השיקול בדבר "ההשלכות הציבוריות-תפקודיות הכרוכות בהחלטה על פתיחת חקירה"; כך שהפרשנות הראויה של שיקול זה, המעוגן בהנחיה, לא תוכל להיות שבכל מקרה שבו מתעוררים חשדות נגד ראש ממשלת ישראל, יוביל הדבר לבדיקה מקדימה.

62. ואולם, בעניינו של המשיב 9, נוהג המשיב 1 באופן השונה מהותית מכפי שמתחייב מהפרשנות הראויה של ההנחיה האמורה. בעניינו של המשיב 9, מורה המשיב 1 על קיום "בדיקה מקדימה" בכל מקרה שבו מתעוררים חשדות פליליים, ונמנע באופן שיטתי מלהורות על פתיחת חקירה פלילית או על מעבר מפסים של בדיקה מקדימה לחקירה פלילית מלאה.

63. כך בשנת 2011, בעת שהמשיב 1 (שהיה אז מר וינשטיין) הורה על קיומה של בדיקה מקדימה לבירור ההיבטים הפליליים בחשדות שהתעוררו בפרשת נסיעות המשיב 9 (פרשת "ביביטורס"); כך השנה, בעת שהמשיב 1 הורה על קיומה של בדיקה מקדימה לבירור ההיבטים הפליליים בחשדות שהתעוררו בפרשות השונות בעניינו של המשיב 9; וכך גם כעת – בעת שהמשיב 1 מתעקש שלא להעביר את הבדיקה לפסים של חקירה פלילית מלאה, וזאת אף שאף מהראיות הגלויות לציבור ברור כי התגבש חשד סביר המחייב פתיחת חקירה פלילית כאמור.

64. יוצא, כי הלכה למעשה, המשיב 1 נוהג על-פי כלל שלפיו בכל מקרה ומקרה שבו יועלו חשדות פליליים בעניינו של ראש ממשלת ישראל, יורה המשיב 1 על בדיקה מקדימה ולא על חקירה פלילית. העותר יטען כי זהו פירוש מעוות ובלתי חוקי של הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.2204, שכן לא ייתכן שהנחיית יועץ משפטי לממשלה, שכלל איננה בגדר חיקוק, תיצור כלל משפטי החורג במידה כה בוטה מעקרון השוויון בפני החוק, שהוא עיקרון חוקתי כמוסבר לעיל.

65. כמובן, קיימת אפשרות שלפיה המשיב 1 לא החליט באופן פוזיטיבי שלא להעביר את הבדיקה המקדימה לפסים את חקירה פלילית, אלא שטרם נדרש לעניין כלל. ואולם העותר יטען כי בנסיבות העניין, השתהותו של המשיב 1 מלבחון את הסוגיה ולקבל החלטה בנדון, היא השתהות בלתי סבירה באופן קיצוני, המחייבת התערבות שיפוטית. זאת, בפרט ובמיוחד על רקע החשש להעלאת טענת התיישנות בהמשך הדרך. לנושא זה נפנה כעת.

ד. הצורך בהפעלת הסמכות במהירות הראויה – נוכח החשש מטענת התיישנות

66. על-פי כללי המשפט המינהלי, אין די בחובתה של הרשות להפעיל סמכותה בהתאם לקריטריונים ברורים ומתאימים; קיימת חשיבות גם למועד ומשך ההחלטה על הפעלת הסמכות, וביצוע המהלכים המתחייבים מהחלטה זו.

67. חובה זו של הרשות, לפעול במהירות הראויה והמתבקשת בנסיבות העניין, מבוססת ביסודה על חובת ההגינות של הרשות, הנחשבת לחובה הראשונה במעלה המוטלת עליה (ראו למשל דפנה ברק-ארז, משפט מינהלי, כרך ב', עמ' 630). כך בדברי כב' השופט (כתוארו דאז) א' ברק בבג"ץ 840/79 מרכז הקבלנים והבונים בישראל נ' ממשלת ישראל, פ"ד לד(3), 729, 745-746 (1980):

"המדינה באמצעות הפועלים בשמה היא נאמן של הציבור, ובידיה הופקד האינטרס הציבורי והנכסים הציבוריים לשם שימוש בהם לטובת הכלל. כפי שאומר השופט ח' כהן: "לא הרי רשות היחיד כהרי רשות הציבור, שזו בתוך שלה היא עושה, ברצותה מעניקה וברצותה מסרבת, ואילו זו כל כולה לא נוצרה כי אם לשרת את הכלל, ומשלה אין לה ולא כלום: כל אשר יש לה מופקד בידיה כנאמן, וכשלעצמה אין לה זכויות או חובות נוספות על אלה, או שונות ונפרדות מאלה, אשר הן נובעות מנאמנות זו או הוקנו לה או הוטלו עליה מכוח הוראות חקוקות" (בג"ץ 142/70 (בנימין שפירא נגד הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין, ירושלים, פ"ד כה(1) 325, 331). מעמד מיוחד זה הוא המטיל על המדינה את החובה לפעול בסבירות, ביושר, בטוהר לב ובתום לב. אסור לה למדינה להפלות, לפעול מתוך שרירות או חוסר תום לב או להימצא במצב של ניגוד ענינים. עליה לקיים את כללי הצדק הטבעי. קיצורו של דבר, עליה לפעול בהגינות. חובות אלו מוטלות על הרשות השלטונית שעה שהיא מפעילה סמכות סטטוטורית, וניתן לראות בהן עקרונות המגבילים - על-פי כוונתה המשוערת של החקיקה - את הסמכות עצמה".

68. לעניין זה ראו גם דברי כב' השופט א' רובינשטיין בבג"ץ 4284/08 שמואל קלפנר נ' חברת דואר ישראל בע"מ, (פורסם בתקדין):

"איננו מדברים בבעל דין פרטי, שגם הוא חייב בתום לב בהתנהלותו, אלא ברשות, שחובת ההגינות שלה היא יסוד מוסד, שאלמלא זאת "איש את רעהו חיים בלעו" (משנה אבות ג', ב'), וכבר נדרש לכך בית הדין האזורי בפסק דינו; ראו גם ג' שלו חוזים ומכרזים של הרשות הציבורית (תש"ס-1992), 44- עמדתו על כך זה לא כבר ברע"א 470/08 כרמל התפלה נ' מדינת ישראל (לא פורסם), אמנם בדעת מיעוט לענין התוצאה, אך איני מאמין שמי מחבריי יחלוק עלי בהקשר זה: "חובת המדינה להגינות יתרה בהתנהגותה בכל דרכיה (הדגשה במקור-א"ר) ברורה לדידי כשמש בצהרי היום, עד כי אינה טעונה אסמכתאות; "דבר שאינו מחזור ומבורר אל נכון, מבקשים לו אסמכתאות ממקומות רבים" (מתוך אוצר המשלים והפתגמים ל"ח טביוב). זהו מותר המדינה, במיוחד, והשירות הציבורי בכללו, באופן חד ומובהק. אף שאין הדברים צריכים ראיה, בית משפט זה עמד פעמים רבות על חובותיה של המדינה כנאמן הציבור (...). בעניין קונטרס ציין השופט זמיר, כי: 'חובת ההגינות החלה על הרשות כלפי האזרח היא המקור הרעיוני של כללים שונים המסבירים את היחסים שבין הרשות לבין האזרח...' (בג"ץ 164/97 קונטרס נ' משרד האוצר פ"ד נב(1) 289, 319; כן ראו דבריו בספרו הסמכות המינהלית (כרך ב', תשנ"ו) 674). אבקש להטעים במיוחד את דברי השופט (כתארו אז) אור בעניין קוגן, כי: 'חובת הרשות לקיים את התחייבויותיה והבטחותיה יונקת איפוא מתקנת הציבור... היא מתבקשת גם מן החובה הכללית שלה כפוף השלטון, לנהוג בהגינות ובסבירות' (בג"ץ 5319/97 קוגן נ' הפרקליט הצבאי הראשי, פ"ד נא(5) 67, 78)".

69. הנה כי כן, כחלק מחובתה של הרשות לפעול בהגינות עומדת חובתה לפעול במהירות הראויה. חובה זו זכתה לעיגון סטטוטורי בסעיף 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, שם נקבע כי: "הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו - משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה ולחזור ולעשותו מזמן לזמן ככל הנדרש לפי הנסיבות".

70. לעניין זה נקבע גם האמור בעת"מ (מנהליים ת"א) 2541-08 עוזי ויהודה בע"מ נ' מועצה מקומית קדימה צורן (פורסם בתקדין), שם נאמר כי:

"על חובת הרשות לפעול במהירות הראויה נאמר: "חובתה של הרשות המינהלית לפעול במהירות הראויה היא מן המושכלות הראשונים של מינהל תקין (י' זמיר הסמכות המינהלית (כרך ב) [7], בעמ' 717). היא נובעת מחובות ההגינות, הנאמנות והסבירות של הרשות המינהלית (שם, בעמ' 706). החובה מעוגנת גם בסעיף 11 לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981, שלפיו: "הסמכה או חיוב לעשות דבר, בלי קביעת זמן לעשייתו - משמעם שיש סמכות או חובה לעשותו במהירות הראויה...". הפרת החובה לפעול במהירות הראויה היא עילה לביקורת שיפוטית (זמיר בספרו הנ"ל [7], בעמ' 706) (בג"ץ 5931/04 חגי מזורסקי ו-82 אח' נ' מדינת ישראל, משרד החינוך, פ"ד נט (3) 769, 782-3 (2004))."

71. לעניינו, מתגברת חובתו של המשיב 1 להפעיל את סמכותו להורות על חקירה פלילית נגד המשיב 9 במהירות הראויה – נוכח החשש שהשתהות במתן הוראה זו, תאפשר בהמשך העלאת טענת התיישנות מצד המשיב 9.

72. הוראת ההתיישנות הרלוונטית בפלילים קבועה בסעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982. על-פי סעיף זה, לא ניתן להעמיד אדם לדין בשל עבירה, אם מיום ביצוע חלף פרק זמן, המשתנה בהתאם לחומרת העבירה. בעבירה מסוג פשע עומדת תקופת ההתיישנות על 10 שנים, בעבירה מסוג עוון על חמש שנים, ובעבירה מסוג חטא על שנה אחת. ואולם למועד שבו החלה חקירה יש חשיבות, באשר חקירה כזו עוצרת את מירוץ ההתיישנות. סעיף 9(ג) לחוק קובע:

"בפשע או בעוון אשר תוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) נערכה לגביהם חקירה על פי חיקוק או הוגש כתב אישום או התקיים הליך מטעם בית המשפט, יתחיל מנין התקופות מיום ההליך האחרון בחקירה או מיום הגשת כתב האישום או מיום ההליך האחרון מטעם בית המשפט, הכל לפי המאוחר יותר". (ההדגשות שלנו, "וי וד"ב)

73. הקושי הטמון בסוגיה נשוא עניינו, הוא שבעניינו של המשיב 9 לא נפתחה חקירה פלילית, אלא בדיקה מקדימה. **האם בדיקה מקדימה מהווה "חקירה על-פי חיקוק" העוצרת את מירוץ ההתיישנות?** המשיב 1 נמנע מלספק עד עתה תשובה לשאלה זו.

74. למעשה, שאלה זו התעוררה אף במסגרת נוסח הנחיית היועץ המשפטי 4.2204 האמורה, בנושא בדיקה מקדימה. באותה הנחיה גילה המשיב 1 כי קיים ספק בשאלה האמורה, ואף הנחה לשקול את הספק הקיים בנושא זה, במסגרת השיקולים בדבר ההליך שאותו ראוי לנקוט – בדיקה מקדימה או חקירה פלילית. זוהי לשונו של סעיף 10 להנחיה האמורה:

"הרציונל שעומד בבסיס עצירת ההתיישנות עקב קיום חקירה, מתקיים גם במקרה בו מדובר בבדיקה, וזאת אף שלשון החוק, הדין בעבירת ההתיישנות, מציינת "חקירה על פי חיקוק" כגורם העוצר את ההתיישנות (סעיף 9(ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982. עם זאת, לשם הזהירות יש להביא בחשבון את תקופת ההתיישנות בהחלטה על קיום בדיקה מקדימה והיקפה, או על פתיחה בחקירה".

75. לגישת העותר, העמדה המובעת בסעיף זה של ההנחיה האמורה, היא עמדה ראויה, אף שההנחיה אינה מציינת את המסקנה העולה ממנה במידת הבהירות הנדרשת. נחדד: נוכח הספק הקיים כיום מבחינת הדין הנוהג, בשאלה האם בדיקה מקדימה אכן עוצרת את מירוץ ההתיישנות באותו אופן שבו חקירה פלילית עוצרת אותו, מן הראוי שהרשות המוסמכות – קרי המשיב 1 במקרה זה – יפעל מתוך הנחה שבדיקה מקדימה **אינה עוצרת** את מירוץ ההתיישנות. ברי כי במצב כזה, וכאשר שאלה של התיישנות העבירות עומדת על הפרק, אמור הדבר להטות את הכף לעבר החלטה על פתיחת חקירה פלילית לכל דבר ועניין.

76. האם הפרשות שבגינן מתנהלת בדיקה מקדימה בעניינו של המשיב 9 עתידות להתיישן בזמן הקרוב, באופן המאיים על האפשרות למצות עמו את הדין? לעותר אין תשובה חד-משמעית על כך. בשל מיעוט המידע שמפרסם המשיב 1 בעניין זה, לעותר אין מידע בשאלה האם שקל המשיב 1 את שאלת ההתיישנות המאיימת לחול, מנקודה מסוימת בזמן, על חלק מהפרשות נשוא הבדיקה המקדימה, והאם מדובר בשאלה ממשית. ואולם מהמידע שפורסם בעיתונות, עולה כי אכן עומדת על הפרק שאלת ההתיישנות.

77. לפיכך מתמקד אחד הראשים בעתירה זו, בטענה כי המשקל שהעניק המשיב 1 לשיקול ההתיישנות, ככל שאכן שקל שיקול זה, הוא משקל נמוך באופן ההופך את החלטתו להימנע מפתיחת חקירה פלילית עד עתה להחלטה בלתי סבירה באופן קיצוני. לפיכך, דרישתו של העותר היא שבית המשפט הנכבד יורה למשיב 1 לשקול את האמור בסעיף 10 להנחיית היועץ 4.2204 כשיקול מרכזי, ייתן לשיקול זה את המשקל הראוי לו, כך שהמסקנה המתבקשת תהיה כי יש לפתוח בחקירה פלילית כדי למנוע טענת התיישנות בהמשך.

78. לצד האמור, העותר מניח כי הספק הקיים בשאלה האם מהלכי בדיקה מקדימה עוצרים את מירוץ ההתיישנות בהתאם לסעיף 9(ג) לחסד"פ, ספק הנובע מהיעדרה של פסיקה בסוגיה זו מטעמו של בית משפט נכבד זה, עשוי להתפוגג בשל עצם הדיון בסוגיה זו בעתירה דנא.

ה. התערבות שיפוטית בשיקול דעת רשויות התביעה

79. ייאמר מיד: אין כוונתו של העותר כי בית המשפט הנכבד ייהפך ל"יועץ-משפטי-על", ייכנס לנעליו של המשיב 1 ויקבל במקומו החלטות בדבר הצורך בפתיחת חקירה פלילית בעניינו של המשיב 9, ראש ממשלת ישראל. הרציונלים שהובעו בעבר בפסיקתו של בית משפט נכבד זה, בדבר ההיגיון בכך שבית המשפט הנכבד יימנע מלהיכנס בנעליו של המשיב 1, תקפים גם בענייננו כמוכן. כך, בין היתר, אמר בית המשפט הנכבד בבג"ץ 6781/96 **אולמרט נ' היועץ המשפטי** (פ"ד נ(4) 793,808 (1996)):

"דומני, כי בנדון זה הכל מסכימים כי אין על בית משפט זה, דרך כלל, להעמיד במבחן הביקורת השיפוטית את החלטת המשיב בדבר דיות חומר הראיות. שאם לא כן, יוסר החיץ שבין הביקורת לבין המרת שיקול דעת המשיב בשיקול דעתו של בית המשפט. כאשר תפקיד המשיב מצטמצם, מלכתחילה, רק לבדיקה לכאורית של חומר הראיות, לא ניתן, בדרך כלל, לקבוע את מתחם הסבירות להחלטתו בלי להסיג את גבולו, ובלי שבית המשפט יהפוך עצמו ל"יועץ משפטי על" ולמעין 'שופט חוקר'. אולם בכך שהסתייגנו מאפשרות הביקורת על סבירות ההחלטה בדבר דיות הראיות, אין כדי למנוע את בחינת התהליך לקבלת ההחלטה".

80. טעם נוסף לצמצום היקף ההתערבות השיפוטית בהחלטת המשיב 1 בעניין דיות הראיות לצורך העמדה לדין, נובע מההשלכות האפשריות של התערבות כזו על תוצאות המשפט הפלילי שיוגש

בעקבותיה (ראו: בג"ץ 8121/99 האגודה לזכות הציבור לדעת נ' פרקליטת המדינה (27.6.2000)) מפי כב' השופט א' ריבלין). בהתאם לפסיקתו של בית משפט נכבד זה, רציונלים אלה, החלים על התערבות שיפוטית בשיקול דעתו של המשיב 1 בשאלת ההעמדה לדין, תקפים גם באשר להתערבות שיפוטית בשיקול דעתו בשאלת פתיחת חקירה.

81. בד בבד, הלכה היא כי אף מתחם הביקורת של בית המשפט הוא צר למדי, והוא לא ייטה להתערב בהחלטות רשויות התביעה והחקירה אלא במקרים חריגים, הרי ששיקול דעתן של רשויות התביעה אינו חסין מפני ביקורת שיפוטית. כך, למשל, נקבע בבג"ץ 935/89 גנור נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מד(2) 485:

"אין חולק כי העיקרון המנחה הינו כי התערבותו של בית-משפט זה בהחלטות היועץ המשפטי לממשלה וגורמי הפרקליטות בנוגע לניהול חקירה ולהעמדה לדין פלילי (...) הינה מצומצמת ביותר. אף שעניינים אלה אינם חסינים מפני ביקורת שיפוטית, הלכה פסוקה היא כי התערבות בית-המשפט בהן הינה מצומצמת ושמורה לנסיבות מיוחדות כגון: שהחלטה נתקבלה בחוסר תום-לב; או שנתקבלה בנסיבות בהן החלטת היועץ המשפטי לממשלה לוקה במשגה היורד לשורש העניין, בסתירה ברורה לאינטרס הציבור או בעיוות מהותי אחר הדורש את תיקונו; או כאשר קיימת חריגה מהותית וברורה ממתחם שיקול-הדעת הסביר המסור בידי היועץ המשפטי לממשלה".

82. ברוח זו נקבע גם בבג"ץ 6009/94 שפרן נ' התובע הצבאי הראשי, פ"ד מח(5) 573, 582:

"כפי שנאמר לא אחת, בית המשפט אינו ממיר את שיקול דעת היועץ המשפטי לממשלה בשיקול דעתו שלו. אין בית המשפט פועל כ"יועץ משפטי על". לפיכך, לא יתערב בית המשפט בהחלטתו של היועץ המשפטי לממשלה רק מכיוון שהוא היה מחליט אחרת. אך בית המשפט יתערב בהחלטתו של היועץ המשפטי אם זו לוקה בחוסר סבירות קיצוני או בעיוות מהותי".

83. ביטוי לכך שאף בשאלות של העמדה לדין או גניזת התיק, אין מוקנית ליועץ המשפטי לממשלה חסינות מוחלטת מפני התערבות שיפוטית, ניתן בדברי כב' השופט א' מצא בבג"ץ 5675/04 התנועה למען איכות השלטון נ' היועץ המשפטי לממשלה, מני מזוז (2004):

"ככל שמרחב שיקול-הדעת הנתון ליועץ המשפטי לממשלה ולרשויות התביעה האחרות, להחליט בשאלת דיות הראיות להעמדה לדין, הוא רב ונרחב, גם החלטותיהם בשאלה האמורה - כפי שכבר צוין - אינן חסינות מביקורת שיפוטית. אמנם נראה כי עד כה לא היה ולוא גם מקרה אחד שבו ראה בית-משפט זה להתערב בהחלטת היועץ המשפטי שלא להגיש כתב-אישום בשל חוסר ראיות, אך לא פעם צוין, כי ייתכנו מקרים - שבהכרח יהיו נדירים - שבית-משפט זה ייטה להתערב גם בהחלטת היועץ המשפטי המתייחסת לדיות הראיות, אם נוכח שמסקנתו שלא להגיש כתב-אישום היא בלתי-סבירה בעליל".

84. ואכן, הפסיקה מגלה כי בית המשפט הנכבד הורה, לא פעם, במסגרת החלטות שיפוטיות, לרשויות המדינה לקיים בדיקות וחקירות שונות.

85. כך, במהלך חקירתו הפלילית של השר אביגדור ליברמן, הודלפו בשנת 2008 לעיתונות חומרי חקירה בעניינו. באי-כוחו של ליברמן פנו לפרקליט המדינה בבקשה שיורה לפתוח בחקירה פלילית במטרה לאתר את מקור הדלפת החומרים, ואולם פרקליט המדינה החליט שלא לפתוח בחקירה. בעקבות זאת עתר ליברמן לבג"ץ, והשופטים אדמונד לוי, מרים נאור ויורם דנציגר הורו לפרקליט המדינה לקיים חקירה פלילית בנושא: **"לאחר שעיינו בתגובת המדינה, ומשמצאנו כי אין מחלוקת על כך שמסמך מוכמן מתיק החקירה בעניינו של העותר הודלף לתקשורת, נראה לנו כי טוב יעשה המשיב אם יורה להוסיף ולחקור בעניין, ולכך שני טעמים: ראשית, זו מצוותו של המחוקק בסעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, ושנית, נוכח כך שרבו ההדלפות מסוג זה"** (בג"ץ 2511/08 אביגדור ליברמן נ' פרקליט המדינה (החלטה מיום 17.11.2008)). ואכן, לאחר החלטה זו הורה פרקליט המדינה על פתיחת חקירה פלילית בנושא, ובעקבות זאת נמחקה העתירה.

86. בהמשך, לאחר שבמסגרת החקירה האמורה דחה בית משפט השלום בירושלים את בקשת מח"ש להוצאת צוויים במסגרת מחקרי תקשורת, החליט פרקליט המדינה לסגור את תיק החקירה בשל חוסר ראיות, והיועץ המשפטי לממשלה דחה ערר שהוגש על החלטה זו. ליברמן עתר לבג"ץ גם נגד החלטות אלה, ושוב החליטו שופטי בג"ץ להתערב בשיקול דעתם של ראשי התביעה, ולפתוח מחדש את תיק החקירה הסגור: **"לאחר העיון ושמיעת טענות הצדדים, סבורים אנו כי יש מקום לעת הזאת שהיועץ המשפטי לממשלה ופרקליטות המדינה ישובו וישקלו, נוכח חשיבותו של הטיפול בעבירות הדלפה והפגיעה שבהדלפות בחקירות ובנחקרים (כעולה גם ממכתב הפרקליטות לעותר מיום 18.1.10), אפשרויות נוספות של בדיקה וחקירה"** (בג"ץ 1736/10 אביגדור ליברמן נ' מנהל מח"ש (החלטה מיום 9.2.11)). ואכן, נוכח החלטה זו, החליטו המשיבים פעם נוספת לפתוח את תיק החקירה שנסגר על-ידם.

87. בבג"ץ 7074/93 סויסא נ' היועץ המשפטי לממשלה (7.4.1994), הורה בית המשפט הנכבד ליועץ המשפטי לבצע השלמות חקירה בפרשת החשדות כנגד מפכ"ל המשטרה (כתוארו אז), רב-ניצב רפי פלד:

"סימני השאלה הם רבים. הם מונעים מאתנו כל אפשרות לקבל החלטה ברורה לכאן או לכאן. הסדר הטוב מחייב הנחת תשתית עובדתית מתאימה. ההגנות מחייבת מתן הזדמנות למפכ"ל למסור את גירסתו שלו. סדרים ראויים של שמיעת עתירה מחייבים מתן הזדמנות ליועץ המשפטי להציג את עמדתו בכל אלה. נראה לי אפוא, כי סימני השאלה הרבים מונעים מאתנו כל מסקנה בנושא טבריה. אין מנוס אפוא מהחזרת העניין ליועץ המשפטי לממשלה (...). נדרשים מימצאים של החוקרים ושל היועץ המשפטי, אשר על בסיסם ניתן לקבל הכרעה נורמטיבית. בהיעדר מימצאים אנו בתחומי הניחוש, וניחוש אינו בסיס להכרעה שיפוטית".

88. בבג"ץ 741/05 סמיר אל-המץ נ' צה"ל התובעת הצבאית הראשית (14.12.2006), פרשה שנודעה בשם "פרשת וידוא ההריגה", הורה בית המשפט הנכבד לפרקליט הצבאי הראשי, בצו מוחלט, **"לחקור בשאלה כלום נקבעו בגזרה הרלוונטית הוראות פתיחה באש, בין בלילה ובין ביום, אשר**

חרגו מן הפקודות הרשמיות הנהוגות בצה"ל. ממצאי החקירה, להוציא פרטים חסויים מטעמים של ביטחון המדינה, יועברו לעותרים מיד עם השלמתה".

89. ברע"פ 332/02 יצחק מרדכי נ' מדינת ישראל (18.11.2004), שבה הורשע שר הביטחון לשעבר בביצוע עבירות מין, החליט בית המשפט העליון שלא לעבור לסדר היום על מכתב שהגישו לבית המשפט באי-כוחו של הנאשם, וממנו עולה כי אחת המתלוננות חזרה בה כביכול מתלוננתה נגדו. השופט אדמונד לוי מצא לנכון לציין, כי "בהליכים שליוו בקשה זו התגלתה בפנינו תופעה מדאיגה של ניסיון להביא לשינוי תוצאתו של הליך משפטי על ידי אלתורה של ראייה, בבחינת יש מאין. על תופעה מסוג זה אסור לעבור לסדר היום. נבקש אפוא כי חומר החקירה במלואו יועבר ליועץ המשפטי לממשלה לבחינה אם מי מבין המעורבים בפרשה חטא בביצוען של עבירות".

90. מקרים נוספים שבהם הורה בית המשפט לרשויות החקירה והתביעה לקיים בדיקות, חקירות או השלמות חקירה, או אף להגיש כתבי אישום: בג"ץ 223/88 שפטל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מג(4) 356 (1989); בג"ץ 425/89 צופאן נ' הפרקליט הצבאי הראשי, פ"ד מג(4) 718 (1989); בג"ץ 852/86 אלוני נ' שר המשפטים, פ"ד מא(2) 1 (1987).

91. עיינו הרואות, אף שמידת ההתערבות מטעם בית משפט נכבד זה בהחלטות המשיבים 1-2 בתחום הפלילי היא מצומצמת ביותר ושמורה למקרים חריגים, היד הקפוצה נפתחת מעט, בבואה של ערכאת הביקורת השיפוטית לבחון את ההחלטה שלא לפתוח בחקירה פלילית, לעומת בחינת ההחלטה לגנוז את תיק החקירה בתום החקירה הפלילית.

92. נזכיר את דבריו של כב' השופט מ' חשין בבג"ץ 5675/04 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נט(1) 199 (19.8.2004) (להלן: "עניין האי היווני"), באשר לאחריות המוטלת על כתפיו של בית משפט נכבד זה במצבים כגון דא:

"כשאני לעצמי, ספק מנקר בי אם עשינו בענייננו כל שנדרשים אנו לעשות על-פי דין. דווקא משום שנושא העמדתו של אדם לדין - לא כל-שכן אם אותו אדם הוא ראש הממשלה, וקל וחומר בנושא דיוטן של ראיות - ניתן לשיקולו של היועץ המשפטי; דווקא משום שהתערבותנו בהחלטת היועץ המשפטי התערבות מצומצמת היא בממדיה ובעמקותה; דווקא משום כל אלה חובה היא המוטלת עלינו למצות את המעט הניתן לנו. וחוששני כי לא מיצינו את שהוטל עלינו למצות".

93. למען שלמות התמונה, נזכיר כי דעתו של כב' השופט מ' חשין בעניין האי היווני, כי על בית המשפט להוציא מלפניו צו על-תנאי ולהמשיך בבירור העתירה, הייתה דעת מיעוט.

94. מאחר שאין בדעתו של העותר לבקש מבית המשפט הנכבד לבחון בעצמו את הראיות הגולמיות שנאספו במסגרת הבדיקה המקדימה בעניינו של המשיב 9, לא נרחיק ונעמיק במסגרת עתירה זו

בניתוח המשפטי הפרטני, המוליך לגישתנו למסקנה כי העובדות והראיות שנאספו במסגרת הבדיקה המקדימה מגבשות באופן ברור את אותו חשד סביר המחייב פתיחת חקירה פלילית.

95. ואולם פטור בלא כלום אי אפשר. ביום 28.9.2016 ניתן בבית משפט נכבד זה פסק הדין ב-ע"פ 8080/12 **מדינת ישראל נ' אהוד אולמרט**, ובמסגרתו השמיע בית המשפט הנכבד את עמדתו במגוון סוגיות הרלוונטיות גם לענייננו שלנו.

96. בנוגע לעבירת **מרמה והפרת אמונים** (סעיף 284 לחוק העונשין), קבע בית המשפט הנכבד כי מעשיו של הנאשם במסגרת הפרשה הקרויה "פרשת טלנסקי" – "נופלים במובהק לליבת העבירה, באופן שאינו מצריך הידרשות למלאכת שרטוט גבולותיה של עבירה זו פעם נוספת" (סעיף 114 לחוות דעתו של כב' השופט ס' ג'ובראן). לעניין זה רלוונטיות מוגברת לענייננו, שכן נראה שבחלק מהעניינים המצויים במסגרת החשדות נגד המשיב 9, קיימת חפיפה עובדתית נורמטיבית בין המעשים שבהם נחשד המשיב 9 לבין מעשיו של הנאשם בעניין ע"פ 8080/12.

97. באשר לרכיב של עבירה זו, שעניינו "העושה במילוי תפקידו", קבע בית המשפט הנכבד כי "השאלה אינה אם התנהגות היא פרטית אם לאו, שכן ברבים ממקרי הפרת האמונים פועל עובד הציבור להגשמת מטרותיו הפרטיות. השאלה היא אם אותו מעשה פרטי הוא המביא להפרת המדיניות ומהווה הפרת אמונים במילוי תפקיד. דהיינו, די בכך שתפקידו הרשמי של העובד איפשר לו את ביצוע העבירה (סעיף 116 לחוות דעתו של כב' השופט ס' ג'ובראן).

98. לעניין המושג "הפרת אמונים", נקבע כי הוא משתרע על מגוון של מעשים או מחדלים, וביניהם גם הימצאותו של עובד הציבור במצב שבו קיים ניגוד בין האינטרס שעליו הוא מופקד לבין אינטרס אחר כלשהו (שם). עובד ציבור עלול לעבור עבירה של מרמה והפרת אמונים, גם מקום שבו אין תשתית ראייתית כי מדובר בטובת הנאה שניתנת לעובד הציבור בעד פעולה הקשורה בתפקידו – רכיב הכלול בהגדרת עבירת השוחד, ולא בעבירת מרמה והפרת אמונים (סעיף 118 לחוות דעתו של כב' השופט ס' ג'ובראן).

99. עוד קובע בית המשפט הנכבד, בהתייחס ל"פרשת טלנסקי", כי שקלול כלל הנסיבות שאפפו את הפרשה, מתבהרת עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים העומדים בבסיס העבירה. ובלשונו של בית המשפט הנכבד (סעיף 117 לחוות דעתו של כב' השופט ס' ג'ובראן):

"כאשר אנו משקללים את רום מעמדו של אולמרט, שכיהן בתקופה הרלוונטית כשר בממשלת ישראל; את היקף טובות ההנאה שקיבל אולמרט מטלנסקי בתקופה זו בלבד (...); את השיטתיות שאפיינה את קבלת הכספים; את משך הזמן שבו פעלה "השיטה"; את השימושים הפרטיים שנעשו בחלקם הגדול של הכספים (מבלי לדווח על קבלתם); את הנסיבות שאפפו את העברת הכספים לידי אולמרט (...); את הסיוע שהעניק אולמרט לטלנסקי באותה תקופה (שלכל הפחות העמידו במצב של ניגוד עניינים); ואת היעלמותם של \$150,000 שנארזו בתוך תיקו ונעלמו כלא היו – כאשר אנו משקללים את כל אלה – דומה כי אין צורך להכביר מילים באשר לפגיעה הקשה, הבוטה והרעה באמון הציבור במערכת הציבורית ובטוהר המידות של עובדי הציבור".

100. ועוד, מבלי להאריך, נציין כי בית המשפט הנכבד התייחס גם להפרת כללי ועדת אשר למניעת ניגוד עניינים. נקבע כי הפרתם של כללים אלה, כשלעצמה, אינה מהווה עבירה פלילית, ואולם ייתכנו מצבים שבהם הפרתו של אחד הכללים תוביל להתגבשותה של עבירה פלילית. כך, כאשר קיימת חפיפה בין הכללים לבין הדין הפלילי, וכן מקום שבו הפרת הכללים מהווה נסיבה מנסיבותיה של עבירה פלילית העומדת לעצמה (סעיף 126 לחוות דעתו של כב' השופט ס' גיזבראן). בעניין ע"פ 8080/12, נקבע כי הפרת הכללים בידי מר אולמרט, מהווה מעשה מרמה, וכי גם הרכיב של "קבלת דבר" התמלא באותה פרשה.

101. ושוב נזכיר כי בפרשה שלפנינו, בידי בית המשפט הנכבד מצויים כלים שונים, מלבד צו מוחלט המורה למשיב 1 לפתוח בחקירה פלילית נגד המשיב 9 – שבידם לקדם את הפרשה נשוא ענייננו באופן פרטי. **בית המשפט הנכבד אינו מתבקש להיכנס בנעליו של המשיב 1 ולבצע בעבורו את תפקידו; תחת זאת, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיב 1 לבצע את תפקידו-שלו, לשקול את השיקולים הנדרשים לעניין, לבחון את הראיות שנאספו בבדיקה המקדימה, ולקבל את החלטה הסבירה והמתבקשת בנסיבות העניין; וככל שעמדתו באשר למסקנה זו שונה מעמדתו של העותר, הבא בפני בית משפט נכבד זה כעותר ציבורי, על המשיב 1 לנמק את עמדתו זו במידה המתבקשת בעיתוי זה בפני הציבור כולו.**

ו. על חובת המשיבים להניח בפני הציבור את תמונת החשדות נגד המשיב 9

102. על זכותו של הציבור לדעת על אודות המהלכים המתנהלים בעניין חשדות פליליים המתעוררים נגד נבחרי ציבור האוחזים בעמדות בכירות ברשויות השלטון, נדמה כי אין חולק.

103. בשולי החלטתו בפרשת "חברות הקש – אנקס מחקרים" מיום 17.2.2005, כתב היועץ המשפטי לממשלה (כיום כב' שופט בית משפט זה) מני מזוז:

"למותר להדגיש, כי סגירת תיק פלילי מחוסר ראיות מספיקות - אינה מהווה "תעודת הכשר" ציבורית למעשיו של אותו אדם. ביקורת יכול שתישמע - ואף רצוי שתישמע - במישור הציבורי. ברם, החלטה זו עוסקת בהיבטים הפליליים של הפרשה, ובהעברת מסכת אירועים דרך המסגרת הפלילית של בחינת ושקילת ראיות ועדויות, קורה לא אחת שאף שנתרים חשדות וספקות, אין באלה כדי להוות תחליף לתשתית ראייתית המקימה את ה"אפשרות הסבירה להרשעה", כנדרש לשם הגשת כתב אישום. זוהי איפוא החלטה בתחום הפלילי, הנתון לסמכות. ביחס לתחומים האחרים יקרא הציבור וישפוט".
(ההדגשה שלנו, י"י וד"ב)

104. מטעם זה גם נוהגת מערכת אכיפת החוק לפרסם, בהודעות רשמיות מטעמה, כל אימת שנפתחת חקירה פלילית נגד נבחר ציבור בכיר, וכן בשלבים שונים של ההליך: כאשר אותו חשוד נחקר באזהרה; כאשר המשטרה מסיימת את חקירתה ומעבירה את סיכום החקירה בצירוף

מסקנותיה לבחינת הפרקליטות; כאשר המשיב 1 מגיע להחלטות בדבר העמדה לדין בכפוף לשימוע, סגירת התיק, או הגשת כתב אישום (ראו: הנחיית היועץ המשפטי לממשלה 4.1003. **קווים מנחים לרשויות האכיפה בעניין פרסומים מחקירות**).

105. עקרונות אלה מעוגנים, בין היתר, בזכות לחופש המידע, שהיא אבן-יסוד לקיומה של חברה דמוקרטית חופשית, המקיימת שיח רציונלי במישור הלאומי. כדבריה של כב' השופטת א' חיות בעע"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ (19.1.2006):

"הזכות לקבלת מידע על פעילותן של רשויות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את חירות הביטוי וניזונה ממנה והיא משקפת את התפיסה המשפטית לפיה הרשות כנאמן הציבור מחויבת לדאוג לציבור ולא לעצמה במילוי תפקידיה (...). שקיפות פעולותיהן של רשויות השלטון מאפשרת לאזרחים להתחקות אחר פעולות אלה ואחר השיקולים שעמדו בבסיסן ולבקורן, ככל שהדבר דרוש, והיא תורמת תרומה מכרעת ל"היגיינה הציבורית" ולשיפור איכותה של פעולת הרשות בודעה כי פעולותיה ותהליך קבלת החלטותיה חשופים ושקופים לעין הציבור".

106. העולה מהמקובץ לעיל, הוא כי לציבור בישראל יש זכות לדעת את התמונה העובדתית הנוגעת לחשדות פליליים נגד נבחרים ציבוריים הממלאים תפקידים ציבוריים בכירים, ומקומו של ראש ממשלת ישראל אינו נפקד בין מקומם של אלה. עד כה, על אף ההודעה לעיתונות שפירסם המשיב 1 ביום 10.7.2016, לא מילא המשיב 1 חובה בסיסית זו המונחת לפתחו.

107. אין הדברים הללו באים לומר כמובן כי לציבור עומדת זכות לקבלת מידע מלא בזמן אמת, בכל נקודה זמן. ברור וידוע, כי במהלך חקירה מתנהלת עומדים שיקולים נוספים, מלבד זכותו של הציבור לקבל מידע על נבחריו, כגון האינטרס החשוב שלא לשבש את החקירה. למען הסר ספק, העותר אינו חולק על כל אלה.

108. ואכן, העותר לא היה מעלה כל דרישה שהמשיבים יציבו בפני הציבור את התמונה העובדתית והראייתית, אילו היו המשיבים פועלים בקצב מניח את הדעת ומניעים את הליכי הבדיקה והחקירה בלא השתהות בלתי סבירה. אלא שבנסיבות שנוצרו, ובמטרה לאפשר הן **בקה שיפוטית** ראויה על מהלכיהם של המשיבים, והן **בקה ציבורית** ראויה על יסוד האמור לעיל, מן הראוי שבית המשפט הנכבד יורה למשיבים למסור את התמונה העובדתית המבוקשת. העותר מניח לבית המשפט הנכבד לקבוע, בהתאם לשיקול דעתו, מה העיתוי שבו תידרש הצגת תמונה כאמור לעיניו של בית המשפט הנכבד, ומה העיתוי הראוי שבו תידרש הצגת התמונה כאמור לעיניו של הציבור כולו.

סיכום

109. התנהלותו של המשיב 1 בניהול הבדיקה המקדימה, בנושא החשדות הפליליים בעניינו של המשיב 9, היא התנהלות בלתי סבירה באופן קיצוני, באופן היורד לשורשו של עניין. בנסיבות אלה, מתחייבת התערבות שיפוטית, בטרם יהיה מאוחר מדי בשל סיבות שונות.

110. ככל הידוע לעותר, התשתית הראייתית שנאספה במסגרת בדיקה מקדימה זו, עברה בבירור את אף ה"חשד הסביר" לכך שהמשיב 9 ביצע עבירות פליליות חמורות, ולכן מתחייבת הוראה מאת המשיב 1 למשיבים 8-5 לפתוח בחקירה פלילית מלאה נגד המשיב 9.

111. כאמור לעיל, בחודש ספטמבר 2014 הורה המשיב 1 לסיים בדיקה מקדימה בעניינו של המשיב 9, לאחר שבדיקה מקדימה זו התנהלה במשך יותר משלוש שנים, וזאת בין היתר בשל הנמקה שעניינה "חלוף הזמן". לקחיה המצערים של פרשה עגומה זו הובילו את בית המשפט הנכבד להורות למשיב 1 לגבש ולפרסם הנחיה סדורה מטעמו, בנושא אופן ניהולה של בדיקה מקדימה והשיקולים לבחור בכלי זה, במקרים חריגים. עתירתו של העותר בעתירתו דנא לבית משפט זה, באה בין היתר במטרה למנוע את חזרתה של ההיסטוריה העגומה על עצמה, ולאפשר ביקורת שיפוטית על מהלכי המשיבים בטרם יהיה מאוחר מדי.

112. על יסוד כל האמור לעיל, יבקש העותר מבית המשפט הנכבד להוציא צו על-תנאי כמבוקש, ולאחר קבלת תשובות המשיבים להפוך אותו לצו החלטי, ולחייב את המשיבים בשכ"ט ובהוצאות משפט.

113. כן מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע דיון דחוף בעתירה זו.

114. עתירה זו נתמכת בתצהירו של העותר.

115. מן הדין ומן הצדק להיעתר למבוקש בעתירה זו.

היום, ז' בתשרי תשע"ז

9 באוקטובר 2016

עו"ד דורון ברקת

עו"ד יובל יועז